

РЕШЕНИЕ

№ 20020

гр. София, 11.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 79 състав, в
публично заседание на 02.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Николай Димитров

при участието на секретаря Десислава В Симеонова, като разгледа дело номер **2113** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.118, ал.1 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на Е. Г. И. с ЕГН [ЕГН], от [населено място],[жк], [жилищен адрес] чрез адв.Т. Р. срещу Решение № 2153-21-20/21.01.2021г. на директора на ТП на НОИ – С.-град, с което е оставена без уважение като неоснователна жалбата на Е. Г. И. срещу Разпореждане № РНП-4-4-21-01769659/13.12.2024г. на длъжностното лице по пенсионно осигуряване.

В жалбата се твърди, че обжалваното решение и потвърденото с него разпореждане са неправилни и незаконосъобразни, постановени в противоречие с материалния закон, и при съществени нарушения на процесуалните правила. Прави се изрично възражение за изтекла погасителна давност за вземането по процесното разпореждане, тъй като видно от същото периода, за който се изисква възстановяване на получените суми е от 01.01.2014г. до 31.08.2021г., а давността е изтекла за взиманията за периода от 01.01.2014г. до 31.12.2019г. Излагат се аргументи свързани с това, че въпреки наличното съдебно решение, не е отпаднало правото на пенсия за жалбоподателя, като същото единствено следва да се редуцира по размер. Сочи се, че задължението е погасено не защото е признато от жалбоподателя, а за да не бъдат плащани лихви по същото, като се сочи, че предвид предвидения 14 дневен срок за плащане без лихви, е извършено плащането, като преди това е направено възражение пред Директорът на ТП на НОИ С. – град за изтекла давност за вземанията в периода от 01.01.2014г. до 31.12.2019г. Излагат се аргументи, че неправилно и незаконосъобразно решаващият административен орган е отказал да редуцира задължението за покритите от давността периоди.

В съдебно заседание, жалбоподателя, редовно призован, се явява лично и се представлява от адв.

И., който поддържа жалбата, по същество моли съда да постанови решение, с което да уважи жалбата, като отмени решението на ТП на НОИ С. град по подробни съображения, изложени в жалбата. Представя подробни писмени бележки, в които развива съображенията си изложени в жалбата. Не претендира разноси, прави възражение за прекомерност.

Ответникът- Директорът на ТП на НОИ – С. - град, чрез процесуалния си представител юрк. П. оспорва жалбата като неоснователна и недоказана. Излага аргументи в писмено становище. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Със Заявление № МП-37579/04.04.2013г. Е. Г. И. е поискал отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване, като е представил изискуемите документи по чл. 3 от НПОС.

С Разпореждане № [ЕГН]/29.08.2013г. на ръководител по ПО исканата лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване е отпусната до 01.09.2015г. - срока на определената на лицето трайно намалена работоспособност с ЕР № 2247/150 от 21.09.2012г. на ТЕЛК. Във връзка с последващи преосвидетелствания на жалбоподателя посоченият срок е удължаван, като с разпореждане от 11.10.2021г. същият е определен до 01.08.2024г., съгласно ЕР № 2810/132 от 30.08.2021г. на ТЕЛК.

При осъществен последващ контрол по спазване на осигурителното законодателство е установено, че не следва да се зачитат осигурителен стаж и осигурителен доход на лицето при осигурител ДФ „Строймашинженеринг“ и е постановено Разпореждане № [ЕГН]/275/25.02.2022г., с което е отменено разпореждането от 29.08.2013г. за отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване, постановен е отказ за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на жалбоподателя и е разпоредено надвзетата пенсия да се събере по чл. 114, ал. 2 от КСО.

Разпореждането от 25.02.2022г. е оспорено по административен ред, като е установено, че в последното е допусната очевидна фактическа грешка, с оглед на което е постановено второ Разпореждане № [ЕГН]/40/10.06.2022г., е което е поправено разпореждането от 25.02.2022 г. и е разпореден отказ за отпускане на лична пенсия за ИОЗ на жалбоподателя.

С Решение № 2153-21-333/17.10.2022г. на директора на ТП на НОИ С. – град са потвърдени Разпореждане № [ЕГН]/275/25.02.2022г. и Разпореждане № [ЕГН]/40/10.06.2022г. на длъжностно лице по ПО при ТП на НОИ С.-град.

С Решение № 8 от 02.01.2024г. по адм.дело № 10424 по описа за 2022г. на АССГ, потвърдено с Решение №8634 от 10.07.2024г. по адм.дело №2517/2024г. –Шесто отделение на ВАС.

С Разпореждане № РНП-4-4-21-01769659/13.12.2024г. на длъжностното лице по пенсионно осигуряване е разпоредено Е. Г. И. да възстанови добросъвестно получената сума от лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване в общ размер на 44180,34 лв., представляваща главница за периода от 01.01.2014г. до 31.12.2021г., без лихва до изтичане на периода за доброволно изпълнение.

Разпореждането е обжалвано от Е. И. с жалба вх.№1012-21-1473 от 31.12.2024г. и допълваща жалба вх.№1012-21-1473#2 от 08.01.2025г. пред Директор на ТП на НОИ- С.-град, в които прави и изрично възражение за изтекла давност за вземането за периода 01.01.2014г. до 31.12.2021г. Изложени са аргументи в насока, че не следва да възстановява цялата сума, а единствено разликата, тъй като и без стажа в ДФ „Строймашинженеринг“ същият имал право на пенсия. Прави изрично възражение, че не е ясно как е определена крайната сума от 44180.34 лв.

С платежно нареждане от 13.01.2025г. жалбоподателят е наредил погасяване на задълженията си

по РНП-4-4-21-01769659/13.12.2024г. в размер на 44181 лева.

По образуваното производство Директор на ТП на НОИ С.-град се произнася с Решение № 2153-21-20/21.01.2021г., с което на основание чл.117, ал.3 от КСО оставя без уважение жалба вх. №1012-21-153/07.02.2025г. срещу Разпореждане РНП-4-4-21-01769659/13.12.2024г. на длъжностно лице по „ПО“, като неоснователна. В решението органът е приел, че с оглед обстоятелството, че с оглед влязлото в сила Разпореждане № [ЕГН]/275/25.02.2022г. и Разпореждане № [ЕГН]/40/10.06.2022г. не може да се пререшава въпроса свързан с правото на пенсия на лицето за посочените периоди. Прието е, че налице изтекла абсолютна давност за вземането за 2014г. и петгодишна давност за вземанията за 2015г. и 2016г. Същевременно е прието, че независимо от изтичането на посочените давностни срокове за вземанията за 2014г., 2015г. и 2016г., то наличието на доброволно изпълнение на цялото задължение, без значение от причините за изпълнението, длъжникът няма право да иска обратно платеното. Като е посочено, че липсва предмет на възражението на жалбоподателя за изтекла давност и правно основание за връщане на платеното.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, от легитимирано лице по чл. 147, ал. 1 от АПК и срещу подлежащ на оспорване административен акт, поради което жалбата е процесуално допустима, а разгледана по същество е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административно-производствените правила и материално - правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспореното Решение № 2153-21-20/21.01.2021г. на директора на ТП на НОИ - С. - град и потвърденото с него Разпореждане № РНП-4-4-21-01769659/13.12.2024г., издадено от длъжностно лице по пенсионно осигуряване са издадени от материално и териториално компетентни органи, при спазване на законовите изисквания за форма и съдържание и при липса на допуснати съществени нарушения на процесуалните правила.

Относно наведеното възражение за неясно формиран размер на вземането, наведено пред решаващия административен орган, но имащо значение за преценка на спазване на административно производствените правила, съдът констатира: Действително в Разпореждане № РНП-4-4-21-01769659/13.12.2024г. е посочена като сума за възстановяване единствено общият и размер от 44180, 34 лв., но в същото ясно е описвано как е формирано това задължение и всички негови компоненти, както в мотивите така и в диспозитива на решението. Ето защо, съдът приема, че по този начин посочено вземането е достатъчно ясно определено, както по размер, така и по основание и тази формулировка не нарушава правата на жалбоподателя, предвид на което не се възприема и възражението за нарушение на административнопроцесуалните правила, още по-малко за съществено такова.

По отношение съответствието на оспорения акт с материалния закон, съдът намира следното:

Правилно в оспореното решение е прието, че няма основания за пререшаване на спора свързан с наличието за основания за отпускане на лична пенсия за инвалидност на Е. И.. По делото е безспорно установено, че този въпрос е решен, като с Решение № 2153-21-333/17.10.2022г. на директора на ТП на НОИ С. – град са потвърдени Разпореждане № [ЕГН]/275/25.02.2022г. и Разпореждане № [ЕГН]/40/10.06.2022г. на длъжностно лице по ПО при ТП на НОИ С.-град, които от своя страна са потвърдени с Решение № 8 от 02.01.2024г. по адм.дело № 10424 по описа за 2022г. на АССГ, потвърдено с Решение №8634 от 10.07.2024г. по адм.дело №2517/2024г. –Шесто

отделение на ВАС. Т.е. по този въпрос е формирана сила на присъдено нещо и липсва възможност същият да се пререшава както от административния орган, така и от настоящият съдебен състав. В тази връзка, възражението в тази насока се приема за неоснователно.

Споделят се изводите в оспореното решение за изтичане на абсолютна давност за задълженията за периода 01.01.2014г. до 31.12.2024г. и за изтичане на петгодишен давностен срок за задълженията за периода 01.01.2015г. до 31.12.2016г.

Според разпоредбата на чл.115, ал.1 от КСО „вземанията на Националния осигурителен институт за неправилно извършвани осигурителни плащания, неоснователно изплатени парични обезщетения и надвзети пенсии и лихвите върху тях се погасяват с изтичане на петгодишен давностен срок, считано от 1 януари на годината, следваща годината, за която се отнасят. С изтичане на десетгодишен давностен срок, считано от 1 януари на годината, следваща годината, за която се отнасят, се погасяват всички вземания, независимо от спирането или прекъсването на давността, освен в случаите, когато: 1. задължението е отсрочено или разсрочено; 2. вземането е предявено в производство по несъстоятелност; 3. е образувано наказателно производство, от изхода на което зависи установяването или събирането на публичното вземане; 4. изпълнението е спряно по искане на длъжника.“.

В случаят вземанията за 2014г. са погасени с изтичане на 10 годишния срок на 01.01.2025г., а и за тях не е налице нито едно от изключенията на т.1 до 4 от цитираната разпоредба.

По отношение на задълженията за 2015г. и 2016г. същите са погасени с изтичане на 5 годишен срок, съответно на 01.01.2021г. и на 01.01.2022г., доколкото, давността по тях не е била спирана или прекъсвана.

Относно задълженията за 2017г. до 2021г. включително, правилно решаващият орган е констатирал, че не са погасени по давност, с оглед обжалването на 07.04.2022г. на Разпореждане № [ЕГН]/275/25.02.2022г. и Разпореждане № [ЕГН]/40/10.06.2022г., което е основание за спиране на давността според чл.115, ал.5, т.1 от КСО, до решаване на спора относно вземането, който е решен на 10.07.2024г. От същата дата обаче, давността е и прекъсната, с оглед разпоредбата на чл.115, ал. 3, т.1 от КСО, тъй като цитираните разпореждания са влезли в сила. Според текста на ал.4 от същият текст, от прекъсването на давността започва да тече нова давност, предвид на което към настоящият момент задълженията за периодите от 2017г. до 2021г. не са погасени по давност.

Същевременно обаче, не се споделят изводите на решаващият административен орган свързани с липса на предмет на възражението за изтекла давност и правно основание за връщане на платеното, предвид приетото доброволно изпълнение на цялото задължението. Следва да се посочи, че възражението за изтекла давност е направено на 08.01.2025г., преди извършеното на 13.01.2025г. плащане, в тази връзка и с оглед причините за извършването му не може да се приеме, че това плащане следва да се определи като доброволно, доколкото същото според посоченото в жалбата е осъществено единствено с цел, избягване плащането на лихви по чл.113, ал.1 от КСО. Това води до извода, че липсва елемент от фактическия състав на нормата на чл.174 от ДОПК, а именно доброволно платено публично задължение, предвид на което същата е неприложима. В този смисъл е решение №11160 от 06.12.2022г. по адм.дело № 1869/2022г. на Първо отделение на ВАС, според което: „Разпоредбата на чл.174 ДОПК изисква плащането да е направено доброволно, след изтичане на давностния срок. Макар давностния срок да е изтекъл още преди образуването на ревизионното производство, то плащането не е направено доброволно след изтичане на давностния срок, а е направено в срока за доброволно изпълнение по чл.127, ал.1 ДОПК въз основа на установен с РА задължение. Следователно не са налице елементите от фактическия състав на нормата - доброволно платени публични задължения, изпълнени след

изтичане на давностния срок.“.

В тази връзка, възраженията за изтекла давност за периодите от 2014г. до 2016г. включително се явява основателно, което е основание да се отмени обжалваното решение в тази му част, касателно сумата от 14823,68лв. представляващи вземания погасени по давност, а преписката следва да се върне на административния орган- за издаване на нов акт в отменената му част. Жалбата срещу административния акт в останалата му част следва да бъде отхвърлена, като неоснователна.

При този изход на спора жалбоподателят и ответникът има право на разноски, съобразно уважената част от оспорването. Такива се претендират единствено от ответника за юрисконсултско възнаграждение, което следва да се определи съобразно уважената част от жалбата на 67 лева.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, чл. 173, ал. 2 и чл. 174 от АПК, Административен съд – София град, трето отделение, 79 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Е. Г. И. решение Решение № 2153-21-20/21.01.2021г. на директора на ТП на НОИ - С. – град, в частта в която е оставено без уважение възражението за изтекла давност за взиманията за периода от 01.01.2014г. до 31.12.2016г.

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалата му част.

ИЗПРАЩА преписката на административния орган за ново произнасяне съобразно дадените указания в мотивната част на решението.

ОСЪЖДА Е. Г. И. с ЕГН [ЕГН], от [населено място],[жк], [жилищен адрес] да заплати на Националния осигурителен институт разноски за настоящото дело в размер на лева 67 /шестдесет и седем лева/.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от неговото получаване.